

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan razven št. 1. in 2. po pomanjšanju, ter velja po pošti prejemati za kvartno-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrta leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrta leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec. 30 kr. za četrta leta. — Za tuja dežela toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrta leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrta leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četinskega petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištev, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativno pošilje v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Konvencija — samo pobožna želja sovražnikov Slavjanstva.

Uže kach štirinajst dni straši po novinah, sosebno po onih, katere so lani in predlanskem mrele od ljubezni do Turčije, svet in prorokovanje o neke konvenciji naše monarhije s Turčijo, to je o sklepu in podpisani take pogodbe naše države s turškim sultanom, v katerej bi bilo izrečeno, da naša vojska hoče le mir in red narediti v Bosni, potlej pa gre zopet ven in sultan zopet na stopi vladanje. Da si ravno so celo oficijozni novinarji te dni pravili, da je taka konvencija uže podpisana, da je grof Andrassy v tem in v tem ministerskem svetu vendar premagal dvorno in vojaško stranko, ter dosegel podpis na neko tako konvencijo, vendar mi nismo hoteli temu verovati in ne verujemo ni denes. Pač je verjetno, da kakšna magjarska duša more misliti na podpis tako penževalnega za nas dogovora, a nikdar tega ne more dovoliti ona dvorna stranka, ki je okupacijo Bosne, da si proti magjarske volji, dosegla in ki pazi na čast habsburške hiše in na čutila one hrabre avstrijske in po večini slovanske vojske, ki denes z neisrečenimi trudi bori se proti rednej armadi one iste Turčije, s katero magjarski diplomati hoté konvencije delati!

Kdo pa zmirom govori in piše o tej konvenciji? Kdo jo nam sih? Kdo je žel? Sovražniki Rusije in Slavjanstva: to so Angleži, Nemci in Magjari. Pravi prijatelji Avstrije, kakor bi morala biti in kakor, če Bog hoče, tudi bode, ako hoče obstati in močna biti, so odločno proti vsakej konvenciji s Tur

čijo. Mi upamo še zmirom, da bode politični instinkt teh krogov končno premagal.

Da je temu tako, prepričuje nas uvodni članek ruskega velikega narodnega žurnala „Novega Vremena“ od 30. avgusta, kateri piše: „Pred dvema tednoma, ko je v Bosni in Hercegovini razvnel se upor proti Avstrijem, in je celo sam Andrassy grozil Turčiji z vojsko, prineslo je angleško „agentstvo Reuterjevo“ (katero se odlikuje v svojih vestih s tem, da prinaša taka poročila, ki so le „pia desideria“ Angličanov) vest, da se je sklenila avstro-turška konvencija, in uže podpisala se včeraj ali denes. Ljudje radi verjamejo temu, česar žele, a v Londonu so jako želeli in žele, da bi Bosna in Hercegovina ne bila jabolko razdora mej dunajskim kabinetom in turško porto. Vojna Avstrije s Turčijo bi oslabela zaveznike Anglije, mogla bi Anglijo popolno izolirati, a v vsakem obziru bi prinesla Rusiji veliko korist, ker bi prodolžila Rusom obrok okupacije in organizacije Bolgarije in Rumelije, in bi podaljšala ruski vpliv na Balkanskem poluotoku.

Tako jako ozbiljni narodni ruski list. Menimo, da nij teško iz tega nauk posnemati za nas Slovane, pa tudi, da se nam je sè slavlanskega narodnega stališča samo veseliti, da oni magjarski in nemški vplivi, ki konvencije z gojilo in perfidno Turčijo želé, ne zmaguejo s svojimi idejami. Ravno denes mej političnimi stvarmi prinašamo vest, da naša vlada uže smatra akcijo proti Bosni kot „vojno“, torej bi bilo vendar čudno še o kakaj konvenciji misliti! „Vojsko“ imamo, sicer zoper

voljo Magjarov in ustavakov, ali imamo jo in ta, da si krvava in žalostna, nas vsaj reši pred ponižanjem kakega prijateljstva s Turčijo, to staro sovražnico Slavjanstva, ter nas bliža Rusiji, glavnej oslonbi Slavjanstva. Ob enem pa je ta nemožnost konvencije in to približanje Rusiji, glavno poročstvo obstanka vsem narodom pravične Avstrije, kakoršne si mi želimo.

Iz Bosne in Hercegovine.

Novih važnih poročil z bojišča tudi denes nij.

Iz Dubrovnika se v „P. C.“ poroča, da večina turške regularne vojske maršira v Bosni in Hercegovini proti Novemu Bazaru.

Iz Banjaluke je pisal trapistni katoliški duhovnik prior Vendelin Pfaner v „Vorarlberger Volksblatt“, da je avstrijski general dal Banjaluko 16. t. m. vojakom in kristijanom pleniti in ropati. „Pol. Corr.“ pa pravi, da je to laž. Tedaj se bode imel g. pater zagovarjati, kajti njegovo poročilo nij za šalo pred Evropo.

„Deutsche Ztg.“ prinaša vznemirjajoče vesti iz Zvorniškega okraja ali sandžaka. V Zvorniku, zgorenjej in spodnej Tuzli, Bje-lini, Berčki in Gradačci vstasi strahovito pritiskajo miroljubne mohamedane in kristjane posebno avstro-ogerske naseljence, katerih je tam mnogo. Turki jih oropajo in jim s smrtjo prete. Boje se, da bi jih Turki ne poklali ter se na skrivnem pripravljajo, da se bodo branili. Frančiškani zapuščajo svoje župnije in bežijo v Slavonijo.

Iz Doboja piše kranjsk oficir 21. avg. svojemu očetu, ki pismo v „L. T.“ priobčuje,

Listek.

Zaklad pomorskega razbojnika.

(Po Fr. Gerstäckerji.)

Prvo poglavje.

(Dajce.)

„Apropos, tia mia!“ prične naenkrat in se popolnem k starej gospej obrne. „Vam pravijo tukaj sennora Foster, a — jako se moram motiti, če niste preje se drugače imenovali, — seveda, praseči bi si na to ne upal.“

„Prvi moj mož poginil je na morji,“ odgovori stara gospa in malo zarudi; videlo se je pa, da jo je tujčeva radodarnost, katere dokaze je imela še v roki, jako utolažila, in da jo domači znamek „tia mia“ iz tujčevih ust nij več tako spekel, marveč jo je z njim popolnem sprizajnil.

„Kaj, morebiti sennor Foster še živi?“ — tujec nadaljuje, — „kako pa da se mi denes nij čast izkazala —“

„Vsaj je uže mnogo let mrtev,“ vzdihne sennora, „a odkod poznate vi mene in moje ime,“ se pohiti vprašati, — „jaz uže ne vem —“

„Oh carissima, ste li starega znanca tako pozabili?“ prijazno jej očita tujec z glavo majajoč.

„Ne vem,“ odgovori štovana gospa nekaj v zadregi ter mu pazno v oči pogleda, — „nekako znan se mi je dozdeval vaš obraz, in ves večer uže premisslujem, kje bi ga bila videla, — a ne morem si tega domisliti. Ste bili morebiti uže kedaj tu v Valparaiso?“

„Seveda, tia mia, in sicer v ravno tej prijaznej pulperiji marsikateri dolg večer. Ali pa tvoja knjiga za dolžnike nema zdravejšega spomina, kakor ti, draga moja?“

„Moja knjiga za dolžnike?“ hitro povpraša sennora Foster, ker na t. j. strani bila je ta gospa najbolj mehka in občutljiva, — „o ne verujem, da bi takov gospod se uže toliko let v tako nepričnej družbi baval.“

Okolo ustnih koticov tujca zablesknil se

je majhen smehljaj, vsaj razkodrana brada se je malo premaknila navzgor; a zgorenji del obraza ostal je osorno miren in skoraj komično resno vzdibne:

„Ljubi Bog, tetika, čestokrat mora človek v čudnej družbi živeti — lehka bila mi pa izpoved v vsakej cerkvi, ako bi ne bil nikdar v slabšej družbi; — o to so bili veseli prijetni ljudje, ki so se včasih tukaj zbirali, in gotovo se je vsaki izmed njih v tvojo — črno knjigo vpisal.“

„Naša ljuba gospa naj me varuje,“ vslikne stara gospa, pobožno proti nebu pogleda in desno svojo roko na oni kraj svojega zahtega telesa položi, pod katerim je moglo utripati njeno srce, kakor je anatomsno dokazano. „Resnica je in framota vsem možakjem v obče, posamnim pa še bolj, kako brezvestno malo imetje uboge ulove skozi svoja grla pretakajo, in zraven še toliko ne premislijo, ali ima ona, katera jih je z jedjo in pijačo preskrbovala, sama kaj prigrizniti, ali si s čem boljšim žejo utesiti, nego z vodo.“

sledeče: 19. t. m. bilo je do 5. ure vse mirno, izvzemši tuljenje Turkov. Ob tej uri nadomestil nas je 29. peški polk. Ta polk je naše mesto nastopiti hotel tako, kakor se v posadki kaka častna straža izmenjava. Turki na nam nasproti ležečih visočinah so torej mislili, da smo dobili podkrepljenja in da se pripravljamo na napad. Kmalu zagrmí nasproti našemu levemu krilu, blizu 1500 korakov od nas, na sovražnikovih visočinah nastavljen kanon in velik svinčen strel kot štok cukra letel je nad našimi glavami, ter se 30 korakov od nas na kosce razprši. Kosovi leteli so 10 korakov daleč na okolo, a k sreči nij bil nobeden naših tam blizu. Takoj za tem je prišlo ostro sovražnikovo streljanje iz pušk, katero je naredilo, da so se naši hitro po streljskih jamah in rovih poskrili. Zdaj se je pričel živahen boj, trajajoč do 9. ure zvečer. Naše izgube so: 1 mož mrtev (najpogumnejši vojak) in 2 moža ranjena; Turki, ki so se nam celo do 150 korakov približali, izgubili so mnogo več. — K sreči smo prejšnje brezbojne dneve v to porabili, da smo dobre streljske jame in jarke izkopali. Strelec tiči v svojej luknji, nasloni svojo puško ob rob v puškarico, pogleda čez nasip, da si izbere svoj cilj, ter potem nanj ustrelí; potem se zopet skrije, nabije puško in vse prejšnje ponavlja.

Tej previdnosti se imamo zahvaliti, da imamo razmerno male izgube, posebno pri prostakih, kajti oficir, ki v strelnej črti svojo dolžnost opravlja, sme se srečnega ceniti, ako zdravo svojo kožo reši. Hoditi mora po svojej najmenj 60 korakov dolgej strelnej črti, da ureduje streljanje, in določuje daljavo in če potreba, tudi cilj.

Od včeraj smo tedaj tu, ter smo po 5 prebitih nočeh v noči 7 ur še precej mirno spali. Po ukazu moramo čez dve uri odriniti zopet v prvo bojno črto. Ne vem, koliko časa bode mogla natura še to vztrpeti.

Denes je jeden mesec, odkar smo iz Zemuna odmarširali; potem je prihajal marš za maršem. 23 dnij smo pod milim nebom, 13 dnij nas pa neprenehoma sovražnik vznemirja, bojevati moramo se zoper najbolj divjo druhal. Vsakdo izmed nas zna, da izvršivamo svoje dolžnosti vedno z nenavadno požrtvovalnostjo.

Zdaj se še težko branimo, a upamo, da ne bo več dolgo tako. Pričakovana velika

podkrepljenja bodo koncem vendar uže dospela, da se bode stvar zasuknila, da bomo z vso močjo sovražniku desetkrat vse krivice povrnili, in ga prisilili, da se nas bode bal. Dozdaj se je sovražnikova moč lehkó vedno množila, ker on sili prebivalce, da se z njim vred proti nam bojujejo. Prebivalci, kateri nijso hoteli tega storiti, bili so oropani in mučeni. Zdaj je sovražnik tako sestavljen, da se mora mej njim uže sam ob sebi unor prijeti, ne da bi imel še katerega sovražnika. Redni turški vojaki, bašibozuki, in druga roparska druhal, nezadovoljno prisiljeno prebivalstvo itd. Dozdaj se je v nasprotnem taboru še precej ostra disciplina opazovala, katero je vzdržala le strogost in neizogibna potreba; a lehkó se misli, da bodo vsi ti življi hitro razpali, kakor hitro bodo pred soboj videli veliko moč, kakor hitro bomo osobito mi si kake vspehe priborili. Mogoče da bodem mogel uže v prihodnjih dneh vesele vesti naznaniti. — Včeraj zvečer postavili smo na naše visočine prve štiri kanone, ki so kmalu sovražnika prisilili, da se je spodobno umaknil.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 3. septembra.

Proti *Andrassyju* se množi opozicija v ustavovernih krogih samih. „D. Ztg.“ navaja, da je 20. maja 1876 Andrassy rekel v delegaciji: „Na okupacijo Bosne in Hercegovine jaz nijsem nikoli mislil in ne mislim. Ta bi bila neumna, ker bi se po okupaciji ne vedelo kaj začeti. Evropa pa ne bode žandarm Turčije.“ — In vendar, kaj se je zgodilo? Pa se bo še marsikaj proti volji in proti računu Magjarov in njih prijateljev nemškutarjev zgodilo.

Minister pravedstva izdal je ukaz, zadevajoč razširjenje vojnega sodstva na Dalmatinskem. V tem ukazu rabi se prvičrat oficijalno beseda „*vojska*“ v oziru na dogodjaje v Bosni in Hercegovini, ter se glasi: „Ker se je v resnici vojska pričela, ukažem vsled §. 7 postave 20. maja 1869 d. z. št. 78. zadevajoč kraljestvo dalmatinsko, da bode od 5. septembra t. l. sodila vojna sodnija tudi one državljane, kateri so se krive storili vojnustva ali dražih sporazumljenj s sovražnikom, nepostavnega nabiranja vojakov, ali da so vojaka pregovorili, da je zanemarljal svoje vojaške dolžnosti, kakor tudi one, kateri so pomagali vojna zlodejstva izvršiti. Glaser l. r. „Pol. Corr.“ javlja tudi, da je v poslovanji vojnega ministra sešla se uže komisija,

ki se shaja ob vojnih časih za kontrolo in nadzorstvo o uporabi kredita in za skrb, kako pomočkov dobiti za večje potrebe.

Magjarska žurnalistika piše uže skoro revolucionarno zoper vlado Tiszovo in zoper Andrassyja. Ker se zdaj sklicujejo tudi magjarski rezervisti v Bosno, raste magjarska nevolja. Ime Košutovo je zopet bolj na jezicih.

Vnane države.

Iz *Sarajeva* se v „N. Fr. Pr.“ telegrafuje, da je 1. sept. izšel prvi broj v hrvatskem jeziku izlazečega oficijalnega lista „Bosna“. Ona obseva uvodni članek o bodočnosti Bosne in oficijalne proglase. — 450 bolnikov in ranjencev je v Brod poslanih, 380 jih pa v Sarajevu leži.

Iz *Carigrada* se javlja: Sodi se, da s povrnitvijo Mithada paše (od katerega turkoljubí veliko upaio, a valida zastoj, ker on je Turčijo v vojno potisnil) ne bode nič izjememb v ministertvu. — Vojska, ki bode Batum izpraznila, pride v Galipolj. — Paša v Janini je imenovan za glavarja onih vojsk, ki se zbirajo v Tesaliji in Epiru vsled velikih naborov zoper Grke.

Reuterjevo agentstvo javlja, da se je sultan obrnil telegrafično do ruskega carja s prošnjo, naj on vstavi „zverstva“ in neusmiljenosti, katere baie ruski vojaki in Bolgari počenjaio zoper Mohamedance v Rumeliji in Bolgariji. Car je odgovoril, da ne verjame tem poročilom, ker imajo ruski generali ostre ukaze, vse neusmiljenosti zabraniti.

Glas, da je bil *italijanski* konzul Perod v Bosni od turških vstašev umorjen, se s telegramom iz Sarajeva v „Italie“ potrjuje, vendar misli rečeni list, da to potrjenje nij po vsem zanesljivo. Grof Corti je odšel v zgornjo Italijo.

Iz *Rima* poročajo, da so razprave zaradi pomirjenja mej Berlinom in Vatikanom odložene, a ne pretrgane. Kadar se bode videlo, kako bodo stranke v nemškem zboru stale, začne se dogovor nadaljevati. Pariški „Temps“ poroča, da pojde monsignore Jakobini v Berlin.

Dopisi.

Iz *Kostanjevice* 31. avg. [Izv. dopis.] Kakor drugod po Slovenskem, smo tudi v Kostanjevici letos roistveni dan našega presvitlega cesarja bolj veselo obhajali kot druga leta. Ljudstvo hoče, da bi bolj pokazalo udanost do presvitlega vladarja, ker je poslal svojo vojsko v Turčijo, da krutemu vragu, ki je toliko let tudi tukajšnje kraje pustošil, vrat zavije; za to smo pa videli letos 17. avgusta po gori nad Kostanjevico goreti veličastne kresove, in zunaj mestica pa so grmeli možnarji,

Nijso ne vsi tako pošteni, kakor vi, caballero, da bi čez dolgo let zopet prišli in svoje grehe iz mladosti zopet popravili, — a kako vam je ime, sennor?“

„Kako mi je ime?“ ponavlja tujec, pomišlja se si brado gladeč, — „moje ime se glasi — a vsaj nijsva denes zadnjikrat vkup, tia mia, denes stavim vam pa lehkó zastavko: pogledite v svoj imenik; ono ime, pri katerem je velika svota na dolgu zapisana, ono ime je moje. Zdaj pa lehkó noč, sennoritas!“ Prijazno z roko v slovo pomiga, in ne ozrevši se, gre počasi iz sobe in hiše po mirnej ulici.

„Ave Maria purissima!“ vzdihne Manuela, ki je prišla ravno tačas v izbo, kakor se je tujec odpravil, in se pobožno prekriža. „Težak kamen odvalil se mi je od srca, odkar je tujec iz hiše.“

„In meni je bilo tudi tako čudno,“ šepče Marequita, boječa se, da bi je zvunaj tujec ne čul, — „ves čas sem ga opazovala, ko je tukaj le sedel a še zasmehljaj se nij niti jedenkrat, — še menj pa smijal. Oh! obraz

njegov bil je cel čas tako mrzel in trd kakor led na Kordiljerah, oči so se mu pa tako strašno izpod gostih obrvij svetile! A kaj še le tisti njegov črn oblič na čelu!“

„Da mu le pregloboko nijsi v njegove oči pogledala, Marequita,“ smehlja se mladi mož, ki se je tudi zdaj na odhod pripravljaj.

„Sveta mati božja!“ vsklikne deklica tresoča se, ter se plaho okolo ozre. „Kako se morete tako šaliti, don Edoardo!“

„No, kaj pa Juana o čudnem tujci misli?“ vpraša to mladi Anglež.

„Bolj strašnega moža še nijsem videla,“ odgovori dekle hitro in skoraj jezno, „kajti gleda ti tako kakor vrag, ter ima takovšen obraz, kakor bi bil uže osem dnij v grobu ležal, — sveta devica naj nas varuje, a jaz ne verjamem, da je to človek.“

Stara gospa odpravila se je uže z davna v svojo sobo, da bi iz imenika dolžnikov ter iz zmotnjav polno starih imen, tujčevo ime našla. To delo bilo je težko; in treba je bilo uže na pol pozabljene številke in prilagajoča

se imena tem številkam na svetlo izvleči. Marequita in Juana imeli sti opraviti še z ostalimi gostovi; — Edivard Vilkinson, ali don Edoardo, kakor so ga njegovi španjski znanci nazivali, šel je pa za Manuelo, katera se je v stransko izbo odpravila.

„Lehkó noč, Manuelita“, jo nagovori, ko jej je roko podal in več nego prijateljskim izrazom čutenia jej v njene čiste, lepe oči zrl.

„Buenas noches, don Edoardo!“ odgovori deva, proč od njega obrnena.

„Manuela! Naj mi bo samo ta kratka beseda nocoj v slovo?“ prosi mladi mož žalostno in išče njene roke, katero mu je za trenotek prepustila, a mu jo je polagoma zopet odtegnila, — „Manuela, torej me nočeš nič potolažiti?“

„Dobro veste, Edoardo, kaj jedino vam morem na to odgovoriti,“ mu odgovori resno mlado dekle. — „Dobro veste“ — nadaljuje in zarudi — „kako — rada vas imam, a zakoni in tudi mati moja ne dovoljujejo, da bi protestant vzel si katoliško ženo, in tudi vi

da je bilo kaj. Vse polno ljudstva je bilo pred mostom, in pele so se poleg cesarske pesni, razne narodne. Na ta večer kresove paliti tu do letos nij bila navada; zdaj pa ko se je jelo ljudstvo bolj zavedati svoje narodnosti, se zaveda tudi bolj Avstrijstva. Živi dokaz, da narodnost slovenska nij avstrijskemu patrijotizmu celo nič na poti; tem več, bolj ko ljudstvo zaveda, bolj je udano cesarju, bolj se okleplje Avstrije.

Ko smo pa 22. t. m. po „Slovenskem Narodu“ izvedeli padec Sarajeva, (opomniti moram, da nemškimi časopisi uže neradi kaj verujemo) je bilo zopet veselje splošno. Hitro se je nabralo denarja za smodnik; in o čudo! ljudje, ki bi bili pred nekoliko meseci vse Turke ko bi bilo mogoče, na svoje srce pritiskali, so radi darovali novce, da se poslavljajo dan turškega pogina. Komaj se zmračilo, se uže zasvetila na bližnji gorici dva kresa, in možnarji so pričeli pokati, ter na daleč okrog oznanjevati veselo dogodbo. Mej pokanjem možnarjev in svitom bengaličnega ognja pa so fantje peli lepe narodne pesni, in tudi „Naprej zastave Slave“, če ravno je nekdo rekel, da je ta pesen prenarodna; dobil je pa za odgovor, da bolj narodna gotovo nij, ko je kri naših junakov, ki napaja tla Bosne in Hercegovine in nosi „naprej zastavo Slave“ v jug. Tako smo tedaj tudi Kostanjevčani preslavljali dan, ko je naša hrabra vojska prvič zavila vrat krutemu Turčinu, ki je tolikrat pustošil tukajšnje kraje. —

Tu se je v kratkem času mnogo spremenilo. Ko je bila ruska turška vojska je tu vse grmelo nemških turkoljubov, in ne daj Bog, da bi se bil kdo, ki je imel bolje prepričanje, predrznil pred njimi svoje misli in čute razodeti. — Ta čas sta se posebno dva Kočevčarčka v neke štacuni, kjer se za Kostanjevico politika kuje, odlikovala v nagajivosti proti narodnjakom. Te dve kroti bi bili, da bi svojemu principalu ustregli, radi vse Ruse na zelji pojedli, strašno so se jima sline cedile po kozaškem mesu; zdaj pa bosta, če ga uže nemata, kmalu ravno tako poželenje dobila do turške pečenke. Najgorkejši bivši turkofili uže tudi tu vsemu turškemu razbojništvu iz srca vislice privoščiijo. Tako se tudi pri nas kolo časa vrti, in menda ne bo več daleč tisti čas, ko se bo tu, kakor od Turkov tudi od nemškutarjev le še v pravljici govorilo;

ali pa bodo matere z njimi, namesto s povodnim možem, otroke strašile.

Iz Radgone 27. avg. [Izv. dopis.] (Volitve ogerskih Slovencev) v državni zbor so slabo izpale. V prekmurski Soboti narodnemu kandidatu Avgustiču nij bilo mogoče zmagati. Če bi po pravici šlo, vladni kandidat Berk ne bi 100 glasov dobil, ker je cela okrajina Avgustiča želela za poslanca, povsod se je o njem goščalo. Ta ljubezen do njega je zato tako velika, ker ljudstvo je izpoznalo, da se on za narod trudi in je njegov jezik k novemu žitku obudil. Ko je ogerska vladna stranka videla, ka ljudstvo le Avgustiča želi, začnoli so strašno delati. Iz Budapešta se je pripeljal v Soboto k svojemu sinu vladniki, grof Szapary z veliko šumo penez. O Avgustiču so lagali, kar so le mogli da je on „revolucionar“. ka ogerske Slovence k Štajerju hoče pridružiti in več družega. Vse to je zastoj bilo; te so začeli s penezi delati, po 40 kr., po 1, 2, 5, slednjič pa 10, i pri volitvi po 15 — 20 for. so ljudi kupovali, poleg tega nijso Avgustičevih v varoš pustili, Berkovi so pa v gostilnah pijančevali, Avgustičeve ljudi so s silo sem in tam gonili in vojaki so jih z velike ceste na njive tirali. Vse so učinili, kar je njim njihova oblast dopustila. In vendar 509 narodnih glasov je Avgustič dobil, Berke pa 758. Tako so delali, ka smo mislili, da Avg. nijednega glasa ne bode imel.

Iz tržaške okolice 2. septembra. [Izviren dopis.] Tombola, katero so napravile gospe in gospodičine rojanske čitalnice včeraj, bila je sijajna. Bilo je 27. krasnih dobitkov, katere so gospodje in gospe darovale. Ljudstva se je udeležilo ogromno število. — Gospa Valenčičeva, uže poznana kot nekdanja najboljša moč dramatičnega odseka rojanske čitalnice, bila je pri vrodu, ter prodajala srečke in nabirala darove. Ko je uže mrak bil, posedlo se je občinstvo pred čitalnico, ki je bila z barvanimi lampijoni osvitljena, vrla gospa pa je uravnala srečkanje, da se je vse točno in uzorno vršilo. Vspeh čistega dohodka je 53 gold. 50 kr., katero se bode razdelilo mej uboge zapuščene žene slovenskih rezervistov, ker tukajšnji komité napojen z lahonestvom odpravlja uboge zapuščene slovenske žene, katerih možje se v Bosni in Hercegovini bijejo, s žaljivimi besedami, ter jih zavrača s tem, da zakaj so njih možje šli k slovenskemu polku in ne k italijanskemu, namreč k

Weberju. Pomisliti se mora, da je v Trstu vendar le največ slovanskega kapitala in je pri podarjenju novcev največ slovanskih. Ali ker imajo strastni zagrizenci našega naroda stvar v roki, torej tudi, kakor povsod, svojo moč in terorizem rabijo.

Za vspeh in uzorno izvršitev srečkanja, kakor za blago misel gre največ časti gospej Valenčičevej, katera se je obilo potrudila v vseh obzirih.

Počastili so srečkanje tudi naši inteligentni Kuhnoveci podčastniki, zlasti naredniki domačega polka. Rojanski pevci pa so razveseljevali občinstvo s slovanskimi pesnimi.

Gospodje rojanske čitalnice se uže oborožujejo za prihodnjo veselico, katero mislijo napraviti na korist rojanske čitalnice. Lepa misel je ojačiti trdnjavo na obalah Adrije tudi materijalno, ako se pomisli, da so društvene razmere zaradi draginje stanovanja in drugih stvari v Trstu najneugodnejše. Na noge žrtvoljubni gospodje, napravite besedo, bilo bi dobro, da bi se povabili okoliški pevci v ogromnem številu, da bi pelo kakor na Proseku čez 100 pevcev. Pokažite mladeniči, ki se brigade za narod, da ste zmožni storiti in premagati težavne stvari, katerim se bode narod čudil in zvedel, da nijsta še Trst in okolica laška.

Domače stvari.

— (K volitvam na slovenskem Štajerskem.) Kakor se nam zakasno poroča, postavljen je bil na tamošnjem volilnem shodu v nedeljo namestu dr. Josipa Srnce ki je pri vojaci v Bosni, za družega kandidata (poleg dr. Dominkuša) celjski gimnazijalni profesor Žolgar.

— (Dr. Kozjek, kandidat za deželni zbor štajerski.) Piše se nam: Glasoviti graški advokat in večni zagovarjalec pri kazenskih rečeh, dr. Kozjek kandidira svojo osobo za deželni zbor štajerski v mestu Ptuj. Ptujčanom bode morda po volji, ako jim povemo, od katere strani smo mi v zadnjem času izpoznavali tega graškega jezičnega doktorja. V Ljubljani se je bil zmisli, da bo tožil nekov Štepančik obče znanega poštenjaka II. zarad nekega „razžaljenja“ česti. Iskal je po širnem svetu zastopnika, — v Ljubljani ga nij mogel najti, ker je vsak sprevidel, da nij moč prodrati s stvarjo, katerej manjka podloge. G. Štepančik pa je peljal se v Gradec,

ne morete od mene zahtevati, da bi vam na ljubo svojo dušo pogubila.“

„A donna Foster je vedno prijazna z menoj, Manuela, in tudi ve, kakovšne nadeje imam, — ako bi se tem protivila, bi se li mogla proti meni tako vesti?“

„Moja mati slepi se sama z jednim upanjem,“ odgovori deklica žalostno, „katero sem pa jaz uže z davna izgubila. Edoardo,“ — nadaljuje z občutnim in pristranim glasom, — „Edoardo, najina pota ne kažeta vkup, kakor me to tudi v srce peče. Sorodniki tvoji so gotovo strogi protestanti in ne bi dovolili, da bi kateri izmej njihove rodovine s katolikinjjo se zaročil, tudi ko bi uže pozabili, da sem le hči uboge krčmarice. Pa samo to ne ovira najine sreče! Ne! Tudi jaz se nočem proti našim postavam, proti naši veri tolikanj pregrešiti, da bi stopila z možem pred oltar, ki sovraži našo vero, — ne storila bi tega, ako bi v to tudi tvoji duhovniki dovolili.“

„Kdo ti pa pravi, dekle, da katoliško

vero sovražim?“ vpraša hitro Edvard. „Kdo trdi, da tvoje vere ravno tako ne cenim, kakor svojo, — ali da celo obeh ne stavljam v jedno vrsto?“

Strmeče upre deklica svoje velike črne oči vanj, a potem ga prime za roko in skoro proseče pravi:

„Nikar, Edoardo, nikar ne tako govoriti, ker s tem mi zbadaš neusmiljeno v mojo najglobokejšo notranjost! — Jedno vero mora človek imeti, nekaj mora verovati, in ne moreš me tako daleč pripraviti, da bi v tebi tako temu nasprotno slabo mislila; ne, tega ne morem, ako se tudi samega sebe obrekavaš.“

„Ali bi me pa ti mogla še ljubiti, ako bi se jaz svojej veri odrekel, ako bi se izneveril zato, da bi k onej veri pristopil, o katerej ti misliš, da je jedino prava, jedino zveličalna?“ govori resno mladi mož in deklici zre v njene solzne oči.

„O, ko bi ti storil iz preverjenja,“ — vsklikne sanjarska deklica navdušeno, — „kako

iz srca hvaležna bila bi najvišjemu bitju, ali“ — pristavi še počasi in žalostno. — „izneveriti se ne smeš radi mene, Edoardo! — Seveda pravijo naši duhovniki, da bi to dejanje, izvirajoče iz posvetnih uzrokov, tudi potem Bogu dopalo, — meni bi se zdelo še zmirom velik greh, in ne vem, ali se v tem motim ali ne.“

Dolgo stal je mladi mož molče pred njo in roko stiskal na čelo; koncem tiho pravi:

„Manuela, torej mi odtegneš vse upanje?“

„Tega ne storila bi svojemu najhujšemu sovražniku, Edoardo,“ šepče lepa deklica, s solznimi očmi se smehljaje, — „še menj pa tebi. Molila bodem za te, naj te Bog razsvetli, goreče ga bodem prosila, naj sliši mojo prošnjo in preverjen bodi, Edoardo, da potem bi tvoja uboga Emanuela bila popolnem srečna.“

Prostovoljno poda mu zdaj svojo roko, katero on iskreno poljubi, in potem hitro iz sobe otide.

(Dalje prih.)

in plačal tamo Kozjeku, kakor bi se bil pripeljal v — prvem razredu — in ta je precej prevzel zastopništvo. Ko se je pa pričela pravda v Ljubljani — kakor smo mi poročali v zadnjih listih, — prigovarjal je isti dr. Kozjek svojemu klijentu, kakor kakov „galgenpater“, naj odstopi od zatožbe, ker nij moč kaj opraviti. Debele dijete in druge stroške je imel mož uže v žepu kot — „pameten“ advokat, ki hodi varna pota, namestu, da bi se bil prej informiral, in svojega klijenta podučil. Naposled je tožnik res odstopil, in dr. Kozjek odpeljal se je z mirno vestjo na Štepančikove stroške nazaj v Gradec. Prosit Ptujčanom tak poslanec! On jih bo tako zastopal kakor našega Štepančika.

— (Neodpušljiva tiskovna pometota.) Ravno kar je na svetlo prišla slovenska knjižica „Domovinoslovje, za ljudske šole, natisnita tiskarna družbe sv. Mohora v Celovcu.“ Knjižica bi bila prav dobra in koristna, ali ima tako grobo in veliko tiskovno napako, da se ne sme izdati nobena, predno se z roko ne popravi. Na strani 16 namreč pravi, da je na Kranjskem 200.000 Nemcev!! Kakšen nemškutar je korektor bil, da je celo nulo pridejal? V dnevnem časniku, ki je od denes do jutri, odpusti se še taka tiskovna napaka, ne pa v šolski knjigi, ki pride otroku v roke.

— (Za cepljenje koz) so dobili letos premije zbirniki M. Himer v Cerknici (63 gld.), J. Scheibe na Studencu (52 gld.), in Fr. Bachman v Ilirskej Bistrici (42 gld.).

— (Ljubljanski škof) g. dr. Pogačar je daroval 50 gld. za družine rezervistov, in 50 gld. za ranjene vojake.

— (Pred porotniki) v Ljubljani je bil v ponedeljek obsojen zaradi uboja in nečistosti omenjeni kaznjene prisilne delavnice na dvajset let ječe; njegovi drugi, ki so bili z njim vred obtoženi zaradi nečistosti zoper naravo, dobili so po 13 in 15 mesecev ječe. Pobalini so stari 14, 17, 18, 20 let. Kaj bo še iz njih!

— (Uboj v brambli.) Pri necem tepeži je Jakob Nagode z Vrha pri Idriji v krčmi Janeza Raztresenega fanta Luko Ščinkovca tako po glavi udaril, da je ta potlej umrl. Državni pravdnik ga je 31. avg. zaradi tega tožil, zaradi uboja. Ali porotniki so rekli, da uboja nij kriv, ker se je po pričah izkazalo, da je Ščinkovec tepež sam začel in da se je Nagode le branil, pa da nij imel namena Ščinkovca ubiti.

— (Streljsko društvo.) Tržaška „Naša Sloga“ poroča, da se bode na vzdolž celega Primorja osnovalo slovansko društvo „narodnih strelcev“, ki se bodo v orožji urili in zabavali. Taka društva so v Italiji in na Nemškem silo mnogo povzdignila narodni ponos, in bodo tudi v našem primorju dobro delovala.

— (Iz ilirske Bistrice) se nam piše: Denes 2. septembra so se brale sv. maše po ranjencem Jakobu Struelju, vojaku Kuhnovega polka, ki je padel pri Rogelji v Bosni. Mnogižica naroda je šla v cerkev, in je molila za padlega ranjencega. Marsikoga sem videl, ko se mu je uternila solzica, ko se je iz cerkve demov vračal. Bil je S. potrjen leta 1868 in je po 3 letnej doslužbi prišel v Trnovo pri Bistrici k svojemu strijcu gosp. dekanu. Bil je narodnjak, in pošten Slovenec, jako čisljan in ljubljjen od vse okolice, kajti čul sem jih dovolj govoriti: tako pametnega mladega moža ne-
Izateelj in urednik Josip Jurčič.

mamo v tem kraju. Ko je dobil povelje otiti v Ljubljano, dasiravno se je teško ločil, vendar je nemudoma izpolnil višje povelje. Iz Ljubljane odšel je v Bosno, ter je v bitvi pri Rogelji 5. dan avgusta bil od sovražne krogle v trebuh zadet, in je po groznih mukah 11. dan avgusta svojo blago dušo izdihnil.

— (Pogumni Lah.) Piše se nam: Iz Kopra je te dni bogatin grof Rota na Laško pobegnil, ker bi bil moral v vojake iti. Le tako naprej, bo kmalu bolje v našem Primorju. Ti Lahji vpijejo, kakor da bi se s samim kričanjem dalo anektirati naše domovine do južjskih Alp. Ali kadar je treba v boj iti poskušati se, beže čez mejo v strahu in trepetu pred štrapacami.

— (Veseli zarad vzetja Sarajeva v Istri.) Tržaška „N. Sl.“ piše: Kakor nam piše iz Jelšan, naš presvetli biskup, Dr. Juraj Dobrila, bil je jako svečano dočekan, kad je dne 21. na večer prispil tamo, da sutra dan 22. dieli sv. bermo. Došlo mu nasprotu preko 180 šolske djetce i mnoštvo seljakov. Pri službi božjoj držal je biskup sabranemu u cerkvi narodu veoma ganljiv govor, javiv mu vesela srca rodostnu viest, da je naša vojska unišila u Sarajevo. Po službi božjoj odpjelao je radi toga svečani „Tebe Boga hvalmo“, a puk savršil cerkvenu svečanost carevom pjesmom. Za stolom nazdravljajo se sa svih stranah Nj. Velič. i Njegovoj hrabroj vojsci te ljepšoj budućnosti naše braće v Bosni in Hercegovini.

Tuji.

2. septembra:

Evropa: Brok iz Trsta. — Neuman iz Dunaja. — Petranio iz Reke.
Pri Slonu: Novak iz Dunaja. — Popovič iz Čakovca. — Friedman iz Dunaja.
Pri Maliču: Košir iz Celovca. — Bednarz iz Trsta. — Pistar iz Dunaja. — Golob iz Vrhnike. — dr. Luber iz Gradca. — Vovk iz Novega mesta. — Esinger iz Dunaja.
Pri bavarskem dvoru: Podlogar iz Toplice. Ojsteršek iz Ljubljane. — Melitzer iz Dunaja.

Dunajska borza 3 septembra

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	61 gld.	75	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	63	15	"
Zlata renta . . .	71	90	"
1860 drž. posojilo . . .	111	25	"
Akcije narodne banke . . .	801	—	"
Kreditne akcije . . .	244	50	"
London . . .	115	40	"
Napol . . .	9	25	"
C. kr. cekini . . .	5	47	"
Srebro . . .	100	—	"
Državno marko . . .	56	90	"

Objava.

Vsi oni, ki imajo radi slike, in kateri bi si iz ostanka

zaloge slik

v hiši banke „Slovenije“

radi kaj izbrali, so povabljeni denes v četrtek 4. septembra nakupiti si, česar si želijo, zato, ker se bode vse drugo 5. t. m. od 9. do 12. ure zjutraj in od 3. do 6. ure popoldne na javnej prodaji prodalo.

(286)

Ferd. Rudl.

Karel S. Till

trgovstvo s knjigami in papirjem, pod Trnovo št. 2, zaloga vseh potrebštin za urade in kupčijstvo; zaloga navadnega, pisemskega in zavijalnega papirja. Vse potrebštin za merjeve (inženirje), slikarje in risarje. Najnovejše v konfekciji za papir. Zapisovalne in opravilne knjige. Izdelujejo se tudi monogrami na pisemski papir, vizitne karte in pisemske zavitke. (158—75)

vzameta se pod ugodnimi pogoji

dva dijaka

na hrano in stanovanje. — Natančneje se izve v nunskih ulicah šte. 4. (82—2)

Štev. 5405.

(272—3)

Razpis.

Na c. k. porodničarske učilnici v Ljubljani je izpraznena služba asistenta in ob enem sekundarja v porodnišnici s 315 goldinarji letne remuneracije in 42 gold. odškodnine za kurjavo in svečavo iz c. k. učilniškega zaklada, poleg tega pa s prostim stanovanjem in 85 gold. letne remuneracije iz porodniškega zaklada.

Prošnjiki za to službo, katera se oddaja na dobo dveh let, ter se po dveletnem zadovoljnim službovanji še dvakrat po 1 leto podaljšati utegne, morajo samskega stanu biti, ter morajo dokazati, da so uže doktorji vsega zdravništva, ali da so vsaj prvi rigorosum prestali, ali pa, da so kirurgi in porodničarji. Prošnje, katerim so priloženi dotični dokumenti in pa dokaz zmožnosti slovenskega ali kakega drugega slavjanskega jezika v govoru in pisavi, in z navedenim kakim dosedanjim službovanjem naj se pošljejo

do 15. septembra 1878

vodstvu c. k. porodničarske učilnice v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 24. avgusta 1878.

Učenci

vzamemo se za prihodnje šolsko leto v popolno in dobro oskrbljevanje. Natančneje izve se v hranilničnem poslopji, I. nadstropje, na poljanskej strani. (285—1)

Dve učenki ali dva učenca

vzameta se na stanovanje, hrano in v varstvo. Mesečno se plača 12 gld. Natančneje se izve pri opravištvu „Slov. Naroda“. (284—1)

Za prihodnje šolsko leto se vzameta v popolno hrano

jeden ali dva dijaka

pri brezdetih zakonskih boljšeje stanu. Natančneje se izve pri administraciji „Slovenskega Naroda“. (275—3)

Oznanilo.

Podpisano županstvo naznanja, da bode **dne 6. septembra tekočega** in vsacega naslednjega leta v **Renčah letni trg** za živino in različno drugo blago.

Županstvo v Renčah,

dne 18. avgusta 1878.

(266—7) France grof Strassoldo, župan.

Služba gozdarja

se oddaja pri podpisnem upravnistvu z letno plačo 600 gold., 30 metrov trdih drv in dolžnostjo, položiti kavejco v znesku 300 goldinarjev.

Prosilci za to službo morajo biti obeh deželnih jezikov zmožni, spretni v urejanju in računanju, ter imajo prošnje obložene s šolskimi spričevali, in dokazili o starosti in dozdanjem službovanji naj-pozneje

do 1. oktobra t. l.

pri podpisnem upravnistvu uложiti.

Kamnik, 25. avgusta 1878.

Odbor za upravljanje mestnega premoženja.

Dr. Samec,

predsednik.

(276—2)

Marko Wir empfehlen geschätzt.
als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel,
Wagendecken (Plachen), Bettelagen, Zelstoffe
der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,
Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj.
Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

(159—60)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.